

CHANCHAL COLLEGE
2021
BA PART-I (1+1+1)
PAPER : 1-B
SANSKRIT (GENERAL)

DATE OF SUBMISSION WITHIN : 1st Sep 2021

FULL MARKS-100

Unit - I

1. Answer any five questions: 4×5=20
- (a) Account for the case-ending in any two: 2×2=4
राजा प्रासादात् पश्यति, मुनिः वने उपवसति, दशरथ इति राजा आसीत्।
- (b) Expound the compound and name the compound in any two: 2×2=4
मातापितरौ, तुषारधवलम्, अपुत्रः।
- (c) join the sandhi any two: 2×2=4
नै +अकः, नौ +अकः, तरु +छाया, सः +अपि।
- (d) Disjoin the sandhi any two: 2×2=4
लतेएते, किन्तु, नमस्कारः, तथैव।
- (e) Decline any two: 2×2=4
मातृ in द्वितीया बहुवचन। मति in सप्तमी बहुवचन। नर in षष्ठी बहुवचन। अस्मद् in तृतीया एकवचन।
- (f) Conjugate any two: 2×2=4
गम् in लिट् 3rd person singular, वद् in लट् first person dual, अस् in लट् second person plural,
पृच्छ in लृट् 3rd person singular.
- (g) Distinguish between in any two: 2×2=4
मित्रः and मित्रम्, यजति and यजते, संक्रीडति and संक्रीडते।
- (h) Give the resulting forms any four: 1×4=4
पा+ यत्, पच् +क्त, शास्+ क्यप्, कृ+ ण्यत्, अज +टाप्, कृ + तव्य
2. (a) Define and illustrate of in any two: 5×2=10
इन्द्रवज्रा, रथोद्धृता, द्रुतविलम्बित
- (b) Scan and name the metre any one: 5×1=5
अर्तो हि कन्या परकीय एव, इदं किलाव्याजमनोहरं वपु ।

Unit – II

3. Compare and contrast the characters of and portrayed in the drama ? 12
OR,

Describe the departure of sakuntala from the hermitage of yhekanva and write a few line on kalidasa's treatment of nature.

4. Translation into English or vernacular any two 5

a) न खलु न खलु वाणः सन्निवात्योयमस्मिन्

मृदुनि मृगशरीरे तुलराशाविवग्निः।

क्व वत हरिणकाणां जीवितं चातिलोलं

क्व च निशितनिपाता वज्रसाराः शरास्ते

(b) रम्याणि वीक्ष्य मधुरांश्च निशम्य शब्दान्

पर्युत्सुको भवति यत् सुखितोपि जन्तः।

(c) तीव्राघातप्रतिहततरुः स्कन्धलग्नैकदन्तः
पादाकृष्टव्रततिवलयसंगसंजातपाशा।

5. explain any one in Sanskrit: 8

a) न खलु न खलु वाणः सन्निपात्योऽस्मिन्

मृदुनि मृगशरीरे तुलाराशाविवग्निः।

b) गच्छति पुरः शरीरं धावति पश्चादसंस्थितं चेतः।

चीनांशुकमिवकेतोः प्रतिवातं नीयमानस्य।

6. Amplify any one 5

a) सरसिजमनुबिद्धं शैवलेनाऽपि रम्यं

b) को नामोष्णोदकेन नवमालिकां सिञ्चति

7. Translation into English or vernacular any two 5×2=10

क) रम्यम् उद्यानम्। उद्याने सुन्दराः वृक्षाः रमणीयाः लताश्च विद्यन्ते। तरुषु लतासु च मनोहराणि पुष्पाणि सन्ति।

ख) पृथिव्याः भाषासु संस्कृतभाषा प्राचीनतमा। रामायणं महाभारतञ्च इति महाकाव्यद्वयम् अनया भाषया एव विरचितम्। इयं भाषा भारतीयमुख्यभाषाणां जननी।

ग) छात्रस्य अपरकर्तव्याणि सन्ति। सः जातेः मेरुदण्डः, स्वदेशस्य च गर्वः, गौरवश्च। अतः तेन अवश्यमेव आत्मानं प्रति कर्तव्यपरायणं कर्तव्यम्।

Unit -III

9. Answer any two in the following question 10×2=20

a) What is Itihas ? Give the name of the some Historical Kavyas with their authors.
Write a not on Rajatarangini.

b) What is lyric? How many types of lyric are in Sanskrit? Write a detailed note on Meghaduta.

c) Give an estimate of Banbatta as a prose writer.

d) Discuss the influence of the Mahabharata on Indian society.

9. Write short note on any one of following: 5

हितोपदेश, नलचम्पू, दण्डी

1. Who is the author of 'छन्दोमञ्जरी'
(a) यमुनादास (b) तिलकमोहता (c) गङ्गादास (d) चण्डीदास
2. How many वृत्तs are there in 'छन्दोमञ्जरी'
(a) 2 (b) 3 (c) 4 (d) 5
3. How many गणs are there in 'छन्दोमञ्जरी'
(a) 8 (b) 9 (c) 10 (d) 11
4. 'इदं किलाव्याज मनाहरं वपुः' - belong in
(a) इन्द्रवज्रा (b) मालिनी (c) वंशशथविल (d) शालिनी
5. 'सानुस्वासश्च दीर्घश्च विसर्गश्च _____ भवेत्' - fill in the blanks.
(a) लघुः (b) गुरुः (c) यत्तिः (d) वृत्तः
6. The word 'लीक' ... how many अक्षरs are there
(a) 5 (b) 6 (c) 7 (d) 8
7. Join the Sandhi 'देव + इन्द्रः'
(a) देवान्द्र (b) देवैन्द्रः (c) देवीन्द्रः (d) देवैन्द्रे
8. Disjoin the Sandhi 'नीलात्पलम्'
(a) नील + उत्पल (b) नीलम् + उत्पलम् (c) नील + उत्पलम् (d) काँऽपि न

9. 'शब्दः पुरुषः' -- Name the Samas.

- (a) अव्ययीभावः (b) तत्पुरुषः (c) कर्मधारयः (d) द्विगुः

10. 'राज्ञायाः समीपम्' -- Name the Samas

- (a) अव्ययीभावः (b) तत्पुरुषः (c) कर्मधारयः (d) द्विगुः

11. कविषु कालिदासः श्रेष्ठः । ---- Name the (कारक) Case-ending

- (a) निर्धारणं सप्तमी (b) निर्धारणं पञ्चमी (c) निर्धारणं चतुर्थी (d) कौडपिन

12. बालिका दुःखात् रोदिति । -- Name the Case-ending.

- (a) हेतु अर्थे षष्ठी (b) हेतु अर्थे पञ्चमी (c) हेतु अर्थे चतुर्थी (d) कौडपिन

13. Which is the source of 'अभिज्ञानशकुन्तलम्'.

- (a) रामायण (b) महाभारत (c) पुराण (d) गल्पसाहित्य

14. How many acts are there in 'अभिज्ञानशकुन्तलम्'.

- (a) 5 (b) 6 (c) 7 (d) 8

15. What is the meaning of the word 'अभिज्ञान'.

- (a) विश्व (b) स्मारकचिह्न (c) विज्ञानमय (d) देवराज

16. Who is the author of 'अभिज्ञानशकुन्तलम्'.

- (a) भास (b) कालिदास (c) भारवि (d) राजशेखर

17. Who is the hero of 'अभिज्ञानशकुन्तलम्'.

- (a) कपल (b) दुर्वास (c) दुष्यन्त (d) वैश्वानस

18. Name of विदूषकः in 'अभिलानशकुन्तलम्'

- (a) बसन्तक (b) माधव्य (c) उदयन (d) हरिसैन

19. "न खलु न खलु वाणः --" Who said this line.

- (a) कण्व (b) दुर्वास (c) दुष्यन्त (d) वैशानस

20. 'किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतिनाम्' — Who said this.

- (a) कण्व (b) दुर्वास (c) दुष्यन्त (d) वैशानस

21. How many Parvan (पर्व) are there in 'महाभारतम्'.

- (a) 15 (b) 16 (c) 17 (d) 18

22. 'शतसाहस्रीसंहिता' is called

- (a) रामायण (b) महाभारत (c) पुराण (d) मनुसंहिता

23. Name of a dramatist ~~का~~ कालिदासस्य पूर्ववर्ती.

- (a) माधव (b) भास (c) श्रीहर्ष (d) भारवि

24. Name the author of 'मुद्राराक्षस'.

- (a) भूषणभट्ट (b) कालिदास (c) कुमारदास (d) विशखदत्त

25. Name the author of 'बृहत्कथा'.

- (a) भारवि (b) कालिदास (c) भास (d) गुणाक्ष